

5. H E L

Hel występuje w wielu złożach gazu ziemnego na Niżu Polskim, gdzie jego zawartość w gazie waha się od 0,02 do 0,45 % He. Udokumentowano zasoby helu tylko w szesnastu złożach, gdzie jego koncentracje są wyższe od 0,08 %. Występują one w południowej części monokliny przedsudeckiej, w obszarze Zielona Góra - Rawicz - Odolanów. Złoża lokalizują się w utworach górnego czerwonego spągowca, wapienia cechsztyńskiego i dolomitu głównego. Hel odzyskuje się ze złóż o średniej zawartości powyżej 0,27 % He.

Stopień zagospodarowania zasobów helu przedstawiono w tabeli 5.1.

Tabela 5.1

Stan zagospodarowania zasobów wydobywalnych helu - mln m³

Wyszczególnienie	Ilość złóż	Zasoby wydobywalne			
		bilansowe			pozabilansowe
		Razem	A+B	C	
ZASOBY OGÓŁEM	16	31.69	30.80	0.89	-
w tym:					
eksploatowane	12	28.90	28.37	0.53	
nie eksploatowane	4	2.79	2.43	0.36	-

W 2008 r. odzysk helu wyniósł 1,03 mln m³.

Eksport helu w 2008 roku wyniósł 333,1 ton za 15 123 tys. PLN. Kierunki i wielkości eksportu helu przedstawia tabela 5.2.

Tabela 5.2

Kierunki polskiego eksportu helu

EKSPORT							
Lp.	Kraj	Ilość ton	Wartość tys. PLN	Lp.	Kraj	Ilość ton	Wartość tys. PLN
	Świat (ogółem)	333,110	15 123				
1	Wielka Brytania	134,267	3 239	5	Ukraina	8,290	627
2	Włochy	70,178	3 232	6	Dania	3,149	572
3	Turcja	50,731	3 124	7	Czechy	2,780	502
4	Niemcy	45,728	2 456	8	Węgry	6,010	467

Stopień rozpoznania zasobów i stan zagospodarowania, a także wielkość wydobycia z poszczególnych złóż zestawiono w tabeli 5.3.

Tabela 5.3

Wykaz złóż helu - w mln m³

Lp.	Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Zasoby wydobywalne			Wydobywanie
			Razem	A+B	C	
ZŁOŻA UDOKUMENTOWANE			31,69	30,80	0,89	1,03
złóż : 16 ; OGÓŁEM						
Niż - złóż 16						
1	Bogdaj-Uciechów	E	14,76	14,76	-	0,41
2	Ciechnowo	B	0,53	-	0,53	-
3	Czeszów	E	1,02	1,02	-	0,01
4	Dębina	B	0,29	0,29	-	-
5	Góra	E	0,10	0,10	-	0,07
6	Grochowice	E	3,81	3,81	-	0,15
7	Kandlewo	R	0,47	0,11	0,36	-
8	Kulów	R	0,05	0,05	-	-
9	Naratów	E	0,19	0,19	-	0,05
10	Niechlów	E	0,43	0,43	-	0,04
11	Pakosław	R	1,00	1,00	-	-
12	Ślubów	E	0,05	0,05	-	0,02
13	Tarchały (d.g.+cz.s.)	E	4,81	4,81	-	0,05
14	Wilcze-czerwony spąg.	R	1,27	1,27	-	-
15	Wilków	E	2,67	2,67	-	0,21
16	Wysocko Małe E	E	0,24	0,24	-	0,02

Opracował: Krzysztof Żukowski